

גיליון מס' 324 פרשת ויקרא-זכור
תשע"ט שנה שביעית

גליון זה יו"ל לזכות בני היקר הי"ו
שיזכה להצלחה רבה בכל מעשיו וענייניו
ויזכה לדאות ישועה שלמה במהרה
נדב ע"י ר. ב. ניו יורק

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

בדידי הוי עובדא

סיפר לנו הר"ר אפרים הולצברג שליט"א לפני כשלושים שנה, התפללתי מדי בוקר במניין ותיקין בכותל המערבי - במניין של המקובל הרב דרזי שמואל זצ"ל.
פנו אלי הכהנים ממנייני הוותיקין בבקשה: בסיבוב הכביש הפונה מהרובע הארמני לרובע היהודי, ישנה כנסיה ארמנית, ובחצרה קברי עכו"ם משנת תש"ח, מתקופת המצור על העיר העתיקה. עצי האורן הנטועים שם צמחו מעל הקברים שבחצר הכנסיה, והתפשטו עד מעל לכביש, והאהילו על הכביש, ועל העוברים אל הכותל. וביקשו לסלק את המפגע.
שאלתי אותם - הרי קברי עכו"ם אינם מטמאים? והשיבו לי: כתוב "וקידשתו". אנא, טפל בעייה. פניתי לעירייה פעמים רבות, בלא שום תועלת. העברתי את הבקשה למרן ר' חיים, לברכה בנושא זה. והנה זה פלא, מיד באותו חורף ירד שלג כבד מאוד, מגג ביתי הסמוך ונראה, שמעתי וראיתי אין העצים קרסו תחת כובד השלג, תפילה עושה מחצה.
להמשך גיזום ענפי העצים שנותרו, מצאנו פתרון יצירתי.
וכך הוספה קדושה לכהנים הבאים לשפוך שיחם בכותל המערבי, בזכות ברכת ר' חיים שליט"א.

מה שאלתך במשתה היין

אי"ה לקראת חג הפסח הבעל"ט, אנו עומדים להוציא "קובץ גליונות" מיוחד ומפואר מכבשונם ותורתם של מרנן גדולי הדור שליט"א וזצוק"ל, במהדורה מיוחדת של למעלה מרבעת עותקים. בעקבות ההוצאות הדפוס האדירות נבקש את עזרת הציבור.
כהכרת הטוב מיוחדת, כל מי שיתרום למעלה ממאה שקלים, נכניס את שמו ובקשתו בימי הפורים הבעל"ט אצל מרן שליט"א, לבוא אל המלך להתחנן לו ואי"ה זכות הפצת התורה וברכת מרן שליט"א יחישו ישועה וגאולה לכלל ולפרט.

פנינים על הפרשה

"ואם כל עדת ישראל ישגו וגו'" (ד, יג)
אמר רבינו שליט"א: יש שלשה חילוקי דינים, יחיד חייב קרבן על שגגתו, ב"ד חייבין על מה שעשו על פי הוראתן ולא על שגגת עצמן, וכהן משיח חייב על שגגתו שעשה אבל עפ"י הוראתו.
וטעם החילוק: ב"ד הם המורים הלכה לעם, ואין מצוי שיעשו בשוגג עבירה, אבל יתכן ששגגו בהוראה, ודרכם להורות לציבור, ולכן חייבין ע"י הוראה של הציבור שעשו על פיהם, וכן משיח - הנה כה"ג דינו שיהיה גדול בתורה, כך אמרו ביומא ("ח,א") שכה"ג גדול בחכמה, ואין מצוי שישגוג סתם, אלא שעשה שוגג עפ"י הוראתו, אכן הוראתו לעצמו שאין דרכו להורות לציבור.
מה שאין כן מלך יתכן שיהיה גם עם הארץ, עיין הוריות ("ג,א"): חכם קודם למלך, חכם שמת אין לנו כיוצא בו, מלך ישראל שמת כל ישראל ראויים למלכות, ולכן הוא עשוי לשגוג בעבירה, ולכן משיח שעבר מכהונתו נשאר בדינו, ומלך שעבר ממלכותו פקע כל דינו, כי משיח הוא גדול בתורה ושלכן נעשה משיח, ומשום כך נשאר בדינו, ולא כן מלך שע"ה הוא, ואם אינו מלך - אינו כלום.

(דרד שיחה)

עלי שי"ה

"הנסיעה למירון"

בימים אלו מורגשת תכונה גדולה והתרגשות רבה לקראת נסיעתו הצפויה שמתקיימת אי"ה בימים אלו, לקברו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, במושב מירון בצפון ארץ ישראל.
למעשה, פעמים ספורות שהה רבינו על קברו של התנא, היה זה בעיקר כשהוזמן להיות סנדק במירון או במושב הסמוך, אז היה עולה אל הציון ומעתיד דקות אחדות לישועות הכלל והפרט. אלא שמהפעם האחרונה חלפו שנים רבות, וכעת אי"ה יעלה שוב להתפלל על תורמי הצדקה לטובת רשת הכוללים "יששכר באוה"ל" של רבי אלחנן ויסברוד שליט"א.
השבוע, בתוך ביתו פנימה, התייחס רבינו לענין בקצרה, כשביטא בדברים את גודל הענין לעלות על ציונו, וזה דבריו 'תפילה על קברו של תנא זה יש בה מעלה יותר משאר התנאים בארץ ישראל, וכי פעמים עדיף תפילה שם מאשר בכותל המערבי' (אבל בדרך כלל מורה כי תפילה בכותל מערבי עדיפה).
עם זאת, חשוב להדגיש מה שרבינו חוזר ואומר: אין פטור מתלמוד תורה מחמת נסיעה למירון. ומי שמתבטל על ידי זה מלימוד, טוב לימוד התורה מכל נסיעות שמעולם. הנסיעה היא למי שיכול ללמוד בדרכים, או למי שמוכרח מסיבות שונות ליסוע.
בחודש טבת תשע"ז, לקראת זאת הנוכה, אירגנו תפילה מיוחדת ע"י ארגון צדקה על קברו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. וביקשו מכמה גדולי תורה להצטרף לנסיעה, ביניהם מהגאון הגדול רבי שמואל יעקב בורשטיין זצוק"ל, ראש ישיבת קרית מלך, אלא שהגרש"י חשש מביטול תורה וגם שהדבר יפריע למסירת השיעור למחרתו, הוא שטח את שאלתו למרן שליט"א, והתשובה היתה: אין לו חיוב ליסוע, אבל מכיון שהוא נוסע לטובת ענין של צדקה שהוא מצוה, יש בזה מעלה גדולה ואם בכוחו - נכון שיסע. הסוף היה שהגרש"י זצ"ל נסע וחזר בכוחות מחודשים.
וניחל שיתקבלו כל התפילות, וזכות הצדקה תעמוד לכלל ולפרט להיוושע בכל מילי דמיטב.

בברכת שבת טובה
יחזקאל שניידמן

פְּהַדָּף הַיּוֹמִי

"בענין אין הברכה מצוי" אלא בדבר הסמוי מן העין

חולין ק"ה ב' א"ל כל מילי דצייר וחתים וכייל ומני לית לן רשותא למשקל מיניה עד דמשכח מידי דהפקרא. והק' התו' בתענית ח' ב' דאי' שם ת"ר הנכנס למוד את גרנו (והיינו במוד לעשר כמ"ש הפוסקים עי' מ"ב סי' ר"ל סק"ד) אומר ברוך השולח ברכה בכרי הזה [פרש"י שמתברך ורבה מאליו] מדד ואח"כ בירך ה"ז תפלת שוא לפי שאין הברכה מצוי' בדבר המדוד כו' אלא בדבר הסמוי מן העין [דהוי נס נסתר שאין כל אדם ראוי לראות נס נגלה. רבנו בחיי ר"פ תשא וכ"כ תו"ח ב"מ מ"ב א'] ובסוגיין מבו' שהשד אמר שאין לו רשות ליטול מהמדוד ותו' דהיא הנותנת שאין לו רשות ליטול אלא מהפקר ומה שנתרבה בשביל הברכה הוי כמו הפקר [ואין הכונה הפקר ממש שהרי ברשותו הוא אלא כיון שעדיין לא נודע לו מזה הוי כהפקר לענין זה]. ומבו' שהברכה גורמת שכרי שהי' בו כור א' נעשה ב' כורים וכה"ג וקשה א"כ איך מעשרין הרי מה שנתרבה בנס בשביל הברכה אינו גידולי קרקע ופטור ממעשר וי"ל דנתרבה בשוה אפ' למ"ד אין בילה הברכה מתרבה בשוה בכ"מ ונמצא מעשר מחיוב על חיוב ומפטור על פטור, אך לפ"ז לא יוכל לתרום מכרי על חברו או משל מב' אנשים דשמה זה נתברך יותר מזה, ועוד ק' איך נוטל תרומה ובפרט אם נוטל חטה א' כדין תורה, ושמה נוטל החטה שנתרבה מהברכה ותורם מהפטור על החיוב אך אפשר כיון שכך מנהג העולם שמתרבה בשביל הברכה וגם אינו ניכר הוי בכלל גידולי קרקע ובהכי חייב רחמנא וצע"ק.

(דרך אמונה פ"ב מהל' תרומות ה"א בה"ל ד"ה אוכל עי"ש עוד)

בעת סעודת שבת דפרשת זכור אמר לי רבנו. בבית הכנסת כאן הקורא חוזר על כל הפסוק, אבל אצל החזו"א חזרו רק **"תמחה את זכר" בלבד, אך הבעל קורא טוען כי אם יש אפשרות לחזור על כל הפסוק למה לא לחזור.**

ש: לכאורה הרי מגרע בכך, כי כיון שסיים את כולו כבר יצא ידי חובה, והרי אין החזרה הזו מעכבת בדיעבד, ואם כן שוב לא יוסיף כלום במה שחוזר, כי כבר יצא.

ת: הוי כאילו התנה שאינו רוצה לצאת רק במה שבאמת עדיף.

ידוע בשם הגר"ח אם יש לו ב' אתרוגים, אחד יפה מאד ספק מורכב ואחד לא יפה ובודאי לא מורכב, יקח קודם את הספק מורכב, שאם יקח הוודאי, כבר יצא ידי חובה, ושוב לא קיים את ההידור בשני, ומדוע שלא נאמר גם באתרוג שמתנה לצאת במה שעדיף? שם גרע כי כבר נטל את הד' מינין והניחן ונגמר, אבל כאן עדיין עסוק וממשיך הקריאה, ושייך יותר ענין התנאי לצאת במה שעדיף.

במשנה ברורה דן מהו לגבי מי שקרא מחצה מהמגילה בעל פה. והנה, ספרו את התיבות של המגילה ומצאו שמספר התיבות אינו זוגי, ואם כן לא שייך מחצה, וצ"ע. וחכם אחד כתב לתרץ שהמדובר במגילה שנכתבה בלשון לע"ז, עוד רצה לומר שיתכן שמחצה הוא גם על כמות הכתב כגון אם יש ל' עמודים וקרא ט"ו. תגובת רבנו: זה ודאי לא נחשב מחצה, אכן צריך לספור את האותיות של המגילה ולא את התיבות. ועוד, שיש אותיות שאינן נאמרות כגון ' דתיבה, ואם כן צריך לדעת מה נחשב בחשבון ומה לא.

(כל משאלותיך)

יפה מראה

נֶפֶשׁ כִּי תִחְטָא בְּשִׁגְגָה (ד' ב')

פרשת השבוע, העוסקת בעניני ודיני הקרבנות, אין יותר מתאים מלהזכיר את נושא הזהירות להולכי דרכים ונוסעי בכביש. שלא פעם ולא פעמיים יכול להביא את הנהג או את הנוסע לידי נזקים חמורים בגוף ונפש ר"ל.

לפני שנים רבות, נסע מרן שליט"א עם להבחל"ח אביו מרן בעל הקהילות יעקב זי"ע באוטו לדבר מצוה, בעודם בנסיעה הבחין מרן זצוק"ל שהנהג עשה עבירת תנועה, שנסע שלא לפי חוקי הנסיעה. מיד, באפשרות הראשונה שהיתה, פנה לבנו שליט"א ואמר לו, בוא ונרד. אחרי שירדו אמר מרן זצוק"ל, כי אינו מעונין ליסוע אחד שלא נוהג כחוק, כי זה יכול לגרום לשפיכות דמים.

והנה מיותר לומר כמה מרן זצוק"ל חס על זמנו, ולא איבד שום שניה לריק, ומזה שירד וחיכה לאוטו אחר הרי שראה חשיבות עליונה לענין זה של זהירות בדרכים.

וכבר היה כמה מעשים, שהגיע יהודי למרן שליט"א וביקש ברכה על משפט שיש לו אודות עבירת תנועה, ומרן שליט"א התחמק מלברך, ואמר שאם הוא אשם ולא נוהג כשורה, אדרבה, מגיע לו עונש על כך, ולא יהיה חוטא נשכר. וגם כשהוא עצמו נוסע באוטו משתדל לחגור בכל פעם את החגורת בטיחות.

בתמונה הנדירה:

מרן שליט"א נכנס לרכב בחזור מחתונה של אחד הנכדים, ותיכף חוגר עצמו בחגורת הבטיחות, לקיים מצות עשה 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם'.

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585-7630585-1586 שלוחה-1586

קהילות 073-2757000 שלוחה-4310